

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

RADA

ODPORÚČANIE RADY

z 20. novembra 2017

týkajúce sa sledovania uplatnenia absolventov

(Text s významom pre EHP)

(2017/C 423/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Zamestnateľnosť absolventov, ktorí ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, vzbudzuje v mnohých členských štátoch obavy hlavne preto, že miera zamestnanosti čerstvých absolventov vysokoškolského vzdelávania v Únii je ešte stále poznačená následkami finančnej krízy z roku 2008 ⁽¹⁾ a situácia v oblasti zamestnanosti absolventov programov odborného vzdelávania a prípravy sa v jednotlivých členských štátoch líši.
- (2) Preto boli členské štáty prostredníctvom usmernení politík zamestnanosti členských štátov na rok 2015 ⁽²⁾ vyzvané, aby v spolupráci so sociálnymi partnermi podporovali produktivitu a zamestnateľnosť prostredníctvom primeranej ponuky príslušných znalostí, zručností a kompetencií.
- (3) Na dosiahnutie uvedeného cieľa sú nevyhnutné kvalitné informácie o tom, čo absolventi robia po získaní kvalifikácie alebo ukončení vzdelávania a odbornej prípravy, aby bolo možné jednak pochopiť príčiny problémov súvisiacich so zamestnateľnosťou absolventov v konkrétnych regiónoch či hospodárskych odvetviach, alebo absolventov konkrétnych odborov vysokoškolského vzdelávania alebo odborného vzdelávania a prípravy, a zároveň nájsť riešenia týchto problémov súvisiacich so zamestnateľnosťou. Hodnota takýchto informácií sa zdôrazňuje v normách a usmerneniach pre zabezpečenie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (EGS) ⁽³⁾ a v európskom referenčnom rámci zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET) ⁽⁴⁾.
- (4) Avšak vzhľadom na to, že systémy zberu, analýzy a využívania údajov o výsledkoch týkajúcich sa absolventov vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy nie sú v mnohých častiach Únie dostatočne rozvinuté, na to, aby mohli študenti urobiť informované rozhodnutia o tom, čo študovať, alebo na to, aby sa mohli navrhovať vzdelávacie programy alebo vládne politiky, sú potrebné lepšie informácie.
- (5) Okrem toho, prechod na trh práce do značnej miery závisí od hospodárskeho kontextu, úrovne kvalifikácie a oblasti štúdia. Ovplyvňujú ho aj sociálno-demografické faktory a sociálno-ekonomické zázemie rodiny ⁽⁵⁾. Pre komplexné riešenie tohto problému je teda nevyhnutné zhromažďovať údaje o vplyve týchto rôznych faktorov.

⁽¹⁾ COM/2015/0690 final.

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1848 z 5. októbra 2015 o usmerneniach politík zamestnanosti členských štátov na rok 2015 (Ú. v. EÚ L 268, 15.10.2015, s. 28).

⁽³⁾ ISBN 952-5539-04-0.

⁽⁴⁾ Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (Ú. v. EÚ C 155, 8.7.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Pokiaľ ide o vplyv pohlavia a migračného pôvodu na prechod zo školy na trh práce, pozri kapitolu 13 publikácie OECD/Európskej únie s názvom *Indicators of Immigration Integration 2015 – Settling In* (Ukazovatele integrácie prisťahovalcov 2015 – Usadenie sa).

- (6) Hoci mnohé členské štáty vyvíjajú systémy na sledovanie uplatnenia, výmena poznatkov a osvedčených postupov a vzájomné učenie sú obmedzené.
- (7) Vzhľadom na to, že rozsah existujúcich porovnateľných údajov je obmedzený a údaje zozbierané na vnútroštátnej úrovni nie sú porovnateľné s údajmi zozbieranými v iných členských štátoch, je ťažké vyvodiť akékoľvek závery z rozdielov v trendoch alebo z výsledkov v jednotlivých krajinách a regiónoch.
- (8) Výsledky verejnej konzultácie ⁽¹⁾ o programe Únie v oblasti modernizácie vysokoškolského vzdelávania odhalili obavy, že vysokoškolské vzdelávanie neposkytuje absolventom znalosti, zručnosti a kompetencie potrebné na to, aby boli úspešní v rýchlo sa rozvíjajúcom vzdelávacom a pracovnom prostredí, a že v niektorých členských štátoch naďalej pretrváva nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami.
- (9) Členské štáty žiadajú opatrenia na úrovni Únie zamerané na zlepšenie toku informácií o zamestnateľnosti, nesúlade medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a potrebách trhu práce. V Spoločnej správe Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) ⁽²⁾ sa navrhuje podporovanie relevantnosti vysokoškolského vzdelávania vo vzťahu k trhu práce a spoločnosti, a to aj prostredníctvom lepšej informovanosti o potrebách a výsledkoch na trhu práce a lepšieho predvídania týchto potrieb a výsledkov, napr. sledovaním kariéry absolventov.
- (10) Členské štáty sa v záveroch z Rigy z roku 2015 o novom súbore strednodobých cieľov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na obdobie rokov 2015 - 2020 takisto zaviazali zabezpečiť sústavnú informovanosť a cyklickú spätnú väzbu prostredníctvom opatrení, akými sú využitie údajov o zamestnateľnosti absolventov odborného vzdelávania a prípravy a kombinovanie údajov o vzdelávaní, vstupe na trh práce a kariére, rozvíjaní schopností subjektov na vnútroštátnej úrovni používať údaje o absolventoch na účely prispôsobenia učebných plánov, profesijných profilov a obsahu kvalifikácií odborného vzdelávania a prípravy novým hospodárskym a technickým požiadavkám.
- (11) Následne, v uznesení o podpore sociálno-ekonomického rozvoja a inkluzívnosti v EÚ prostredníctvom vzdelávania: príspevok vzdelávania a odbornej prípravy k európskemu semestru 2016 ⁽³⁾ členské štáty zdôraznili význam prednostného riešenia nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatku zručností.
- (12) Uvedené vychádzalo z predchádzajúcej práce. Členské štáty sa v záveroch Rady o výchove k podnikaniu v rámci vzdelávania a odbornej prípravy ⁽⁴⁾ z roku 2014 dohodli, že pri hodnotení kvality a účinnosti výchovy k podnikaniu v rámci vzdelávania a odbornej prípravy budú podľa možnosti využívať informácie o činnosti bývalých absolventov.
- (13) V roku 2013 sa členské štáty v záveroch Rady o sociálnom rozmere vysokoškolského vzdelávania ⁽⁵⁾ dohodli, že uľahčia poskytovanie informácií o príležitostiach a výsledkoch súvisiacich s trhom vzdelávania a práce.
- (14) Členské štáty sa v záveroch Rady o zamestnateľnosti absolventov vzdelávania a odbornej prípravy ⁽⁶⁾ z roku 2012 dohodli, že stanovujú referenčnú hodnotu, podľa ktorej by malo byť do roku 2020 zamestnaných 82 % absolventov vo veku 20 – 34 rokov, ktorí ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu najviac tri roky pred referenčným rokom, a že budú monitorovať mieru zamestnanosti absolventov zo vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom zlepšiť základnú poznatkov pre rozvoj politiky, pokiaľ ide o rozhranie medzi vzdelávaním a odbornou prípravou a zamestnaním, pričom členské štáty a Komisia sa dohodli, že budú zbierať kvalitatívne informácie a osvedčené postupy s cieľom doplniť kvantitatívne monitorovanie a zlepšiť základ pre tvorbu odborne podloženej politiky.
- (15) Preto si Európska komisia v oznámení o novom programe v oblasti zručností pre Európu ⁽⁷⁾ stanovila ako prioritu zlepšenie informovanosti pre oblasť zručností a poznatkov o zručnostiach v záujme lepšieho výberu povolania a v tomto zmysle navrhla iniciatívu v oblasti sledovania uplatnenia absolventov terciárneho vzdelávania s cieľom podporiť členské štáty v zlepšení informovanosti o prechode absolventov na trh práce. V tejto súvislosti predstavuje toto odporúčanie doplňujúci prístup k iniciatívam členských štátov, pričom sú príslušné záväzky dobrovoľné.

⁽¹⁾ SWD(2016) 0195 final.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽³⁾ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade z 24. februára 2016 o podpore sociálno-ekonomického rozvoja a inkluzívnosti v EÚ prostredníctvom vzdelávania: príspevok vzdelávania a odbornej prípravy k európskemu semestru 2016 (Ú. v. EÚ C 105, 19.3.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 17, 20.1.2015, s. 2.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 168, 14.6.2013, s. 2.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 169, 15.6.2012, s. 11.

⁽⁷⁾ COM/2016/381 final.

ODPORÚČA, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTNY:

v súlade s vnútroštátnymi právom a právom Únie, najmä so smernicou 95/46/ES o ochrane osobných údajov⁽¹⁾ a s dostupnými zdrojmi a vnútroštátnymi okolnosťami a v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami:

1. Zlepšili dostupnosť a kvalitu údajov o činnostiach absolventov⁽²⁾ a prípadne osôb, ktoré nedokončili vysokoškolské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu, vrátane toho, aby sa do roku 2020 dosiahol pokrok v oblasti vytvorenia systémov sledovania uplatnenia absolventov, ktoré môžu zahŕňať:
  - a) zber relevantných anonymizovaných administratívnych štatistických údajov z databáz o vzdelávaní, daniach, obyvateľstve a sociálnom zabezpečení;
  - b) rozvoj dlhodobých zisťovaní o absolventoch na úrovni vzdelávacieho systému a v prípade potreby na inštitucionálnej úrovni, s ohľadom na význam kvalitatívnych údajov o prechode ľudí na trh práce alebo do ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy a o ich následnej kariére a
  - c) možnosť, aby mohli verejné inštitúcie prepájať anonymizované údaje z rôznych zdrojov s cieľom vytvoriť komplexný obraz o výsledkoch absolventov.

Obsah údajov, ktoré sa majú zbierať

2. S ohľadom na ambiciózny zámer tohto odporúčania Rady, ktorým je zlepšiť porovnateľnosť údajov, by členské štáty mali zbierať údaje v týchto oblastiach:
  - a) sociálno-biografické a sociálno-ekonomické informácie;
  - b) informácie o vzdelávaní a odbornej príprave;
  - c) informácie o zamestnaní alebo ďalšom vzdelávaní a odbornej príprave;
  - d) relevantnosť vzdelávania a odbornej prípravy pre zamestnanie alebo celoživotné vzdelávanie;
  - e) kariérny postup.

Dlhodobé zisťovania uplatnenia absolventov

3. Podporovali vysokú, reprezentatívnu a kontinuálnu mieru odpovedí na dlhodobé zisťovania uplatnenia absolventov a, pokiaľ je to možné, sledovať tých absolventov, ktorí migrovali či už na účely vzdelávania a odbornej prípravy alebo po ukončení svojho vzdelávania a odbornej prípravy.

Európska spolupráca

4. Aby sa zapojili do siete expertov, ktorá podporuje spoluprácu a vzájomné učenie medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o systémy sledovania uplatnenia absolventov a ich ďalší rozvoj. Táto sieť bude skúmať možnosti vývoja porovnateľných údajov a spoločného vymedzenia pojmov, ako sa uvádza v odseku 2. So zreteľom na dlhodobé zisťovania, ako sa uvádza v odsekoch 3 a 9, bude sieť skúmať možnosti rozvoja spoločných zásad, optimálnej frekvencie a spôsobu, ako sledovať uplatnenie absolventov, ktorí migrovali.
5. Táto sieť sa má zorganizovať v súlade s existujúcimi riadiacimi štruktúrami pre spoluprácu ako súčasť rámca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy do roku 2020, bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek nové štruktúry, ktoré môžu nasledovať.

Šírenie a využívanie výsledkov

6. Prijali kroky na zabezpečenie včasného, pravidelného a rozsiahleho šírenia a využívania výsledkov analýzy sledovania uplatnenia absolventov s cieľom:
  - a) posilniť profesijné poradenstvo pre možných budúcich študentov, súčasných študentov a absolventov;
  - b) podporovať navrhovanie a aktualizáciu učebných plánov v záujme zlepšenia získavania príslušných zručností a zamestnateľnosti;
  - c) zlepšiť zosúladovanie ponúkaných a požadovaných zručností v záujme podpory konkurencieschopnosti a inovácie na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a riešenia nedostatku zručností;

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Na účely tohto odporúčania Rady pojem „absolvent“ odkazuje na osobu, ktorá ukončila akúkoľvek úroveň vysokoškolského vzdelávania alebo odborného vzdelávania a prípravy (na úrovni 4 EKR a vyššie). Uznáva sa však, že v niektorých členských štátoch existujú iniciatívy na sledovanie uplatnenia aj tých osôb, ktoré nedokončili štúdium.

- d) plánovať a predvídať vývoj potrieb v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a v sociálnej oblasti a
- e) prispievať k rozvoju politiky na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni Únie.

Financovanie

7. Zabezpečili udržateľnosť iniciatív zameraných na sledovanie uplatnenia absolventov prostredníctvom pridelovania primeraných a viacročných zdrojov, využívania vnútroštátnych alebo európskych zdrojov financovania, ako je program Erasmus+ alebo európske štrukturálne a investičné fondy, ak je to vhodné a v súlade s existujúcimi zdrojmi, právnym základom a prioritami stanovenými na obdobie 2014 – 2020, bez toho, aby boli dotknuté rokovania o ďalšom viacročnom finančnom rámci.

Predkladanie správ

8. Do dvoch rokov od prijatia tohto odporúčania a potom pravidelne, prostredníctvom siete expertov vyhodnocovali pokrok vo vykonávaní tohto odporúčania a podávali Komisii správy o tomto pokroku.

TÝMTO ODPORÚČA, ABY KOMISIA:

9. Vyvinula pilotnú fázu európskeho zisťovania uplatnenia absolventov terciárneho vzdelávania⁽¹⁾, ktorého cieľom je zlepšiť dostupnosť porovnateľných informácií o uplatnení absolventov v zamestnaní a v spoločnosti, pričom sa zohľadnia výsledky štúdie uskutočniteľnosti Eurograduate⁽²⁾ a skúsenosti členských štátov s ich systémami sledovania uplatnenia absolventov. Do troch rokov od prijatia tohto odporúčania predložila sieti expertov správu o výsledkoch uvedenej pilotnej štúdie. Ak bude pilotná fáza úspešná, Komisia bude konzultovať s členskými štátmi o tom, či sa pristúpi k úplnému spusteniu európskeho zisťovania uplatnenia absolventov terciárneho vzdelávania.
10. Podľa potreby podporovala budovanie kapacít na účely vytvorenia systémov sledovania uplatnenia absolventov, a to na základe osvedčených postupov. V prípade odborného vzdelávania a prípravy bude toto zahŕňať komplexné zmapovanie vo všetkých členských štátoch, ktoré sa bude zaoberať možnosťami spolupráce na úrovni Únie a ktoré by mohlo slúžiť ako základ pre preskúmanie uskutočniteľnosti európskeho zisťovania uplatnenia absolventov odborného vzdelávania a prípravy, ak sa to bude považovať za potrebné. V kontexte budovania kapacít sa bude tiež podporovať spolupráca medzi orgánmi, poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy a poradenskými službami s cieľom zlepšiť dostupnosť, porovnateľnosť a spoľahlivosť údajov o sledovaní uplatnenia absolventov.
11. Podporovala vzájomné učenie a výmenu najlepších postupov, posilnila spoluprácu prostredníctvom vytvorenia a podpory siete expertov a spolupracovala s ďalšími príslušnými expertnými skupinami, medzinárodnými organizáciami a inštitúciami a agentúrami EÚ.
12. Zabezpečila, aby výsledky analýzy sledovania uplatnenia absolventov boli k dispozícii na využívanie zo strany členských štátov a zainteresovaných strán.
13. Podporovala využívanie európskych zdrojov financovania ako je napríklad program Erasmus+ alebo európske štrukturálne a investičné fondy, ak je to vhodné a v súlade s ich finančnou kapacitou, právnym základom, rozhodovacími postupmi a prioritami stanovenými na obdobie 2014 – 2020, bez toho, aby boli dotknuté rokovania o ďalšom viacročnom finančnom rámci.
14. Predložila Rade do piatich rokov od prijatia tohto odporúčania správu o jeho vykonávaní.

V Bruseli 20. novembra 2017

Za Radu
predsedníčka
M. REPS

⁽¹⁾ Na úrovni 5 EKR a vyššie.

⁽²⁾ Štúdia uskutočniteľnosti Eurograduate sa týka len vysokoškolského vzdelávania.